

Kaderbrief 2020

RUD Drenthe

VOORWOORD

Voor u ligt onze kaderbrief voor het begrotingsjaar 2020.

Op basis van de in deze kaderbrief opgenomen uitgangspunten kan de begroting voor 2020 worden opgesteld, rekening houdend met de benoemde onzekerheden die er zijn binnen dit toekomstperspectief.

Een belangrijke wijziging binnen het financiële kader betreft het met een jaar verlengen van de in de begroting van 2018 en 2019 opgenomen incidentele deelnemersbijdrage van 5%.

De uitvoering van het Ontwikkelprogramma, waar onder de Omgevingswet en de uitkomsten van de evaluatie van de Drentse Maat in 2019 geven significante onzekerheden op de geschetste kaders voor 2020 en verder. In onze kaderbrief komen deze elementen dan ook nadrukkelijk aan bod. In 2019 en 2020 zal daarom - rekening houdend met de (tussen-)uitkomsten van het Ontwikkelprogramma - opnieuw worden bepaald of en in hoeverre er een extra deelnemersbijdrage noodzakelijk is.

Het jaar 2020 zal een spannend, dynamisch, intensief en druk jaar worden.

Naast de uitvoering van ons reguliere werk, zal samen met onze opdrachtgevers en eigenaren, hard gewerkt gaan worden aan het Ontwikkelprogramma waarbij 2020 het afrondende jaar is. Een belangrijk onderdeel binnen het Ontwikkelprogramma betreft de voorbereiding op de Omgevingswet. Omdat deze wet op 1 januari 2021 in werking zal treden moeten de daarvoor noodzakelijke voorbereidende werkzaamheden in 2020 zijn afgerond. Diverse projecten binnen het Ontwikkelprogramma kennen raakvlakken met de voorbereiding op de Omgevingswet. Binnen het Ontwikkelprogramma worden deze verbanden in planning en uitvoering zo effectief mogelijk georganiseerd.

In het eerste kwartaal van 2019 zal het Ontwikkelprogramma met een begroting worden voorgelegd voor besluitvorming. Hierin zal het in 2019 en 2020 benodigde investeringsbudget worden aangegeven en onderbouwd. In het eerste kwartaal van 2019 zal daarvoor een begrotingswijziging worden voorgelegd.

Met de in gang gezette projecten en de verdere uitwerking van het overkoepelende Ontwikkelprogramma koersen wij in gezamenlijkheid met onze opdrachtgevers en eigenaren op een stabiele, gezonde en toekomstbestendige organisatie, die op 1 januari 2021 startklaar is voor de Omgevingswet.

We hopen hiervoor met deze kaderbrief 2020 een gezonde basis te leggen.

Jisse Otter
Voorzitter Dagelijks Bestuur
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Marjan Heidekamp
Secretaris Dagelijks Bestuur
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Inhoudsopgave

1	DE BELEIDSMATIGE EN ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN	6
1.1	INLEIDING	6
1.2	ONZE MISSIE EN BIJBEHORENDE DOELSTELLINGEN	6
1.3	DE BELEIDSMATIGE ONTWIKKELINGEN	8
1.4	DE ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN	11
2	FINANCIËLE EN BELEIDSMATIGE UITGANGSPUNTEN 2020	15
2.1	DE 5% INCIDENTELE BIJDRAGE WORDT MET EEN JAAR VERLENGD	15
2.2	DE INDEXERING	16
2.3	DE PRODUCTIVITEITSNORM	17
2.4	DE INVESTERINGEN	17
2.5	HET WEERSTANDSVERMOGEN	17
2.6	DE VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)	17
2.7	ONZE BATEN	18
2.8	ONZE LASTEN	19
2.9	DE EXPLOITATIEBEGROTING RUD DRENTHE	21
3	DE ONZEKERHEDEN	22

SAMENVATTING

Met deze kaderbrief start de jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus voor het jaar 2020. Deze brief dient als input voor het opstellen van de begroting 2020, welke de basis vormt voor de uitvoering van onze taken binnen het jaarprogramma 2020.

De kaderbrief 2020 bestaat uit een drietal hoofdelementen te weten :

- de beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen;
- de financiële en beleidsmatige uitgangspunten;
- de aandachtspunten die van invloed kunnen zijn op de begroting.

Onze beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen

Onze belangrijkste **beleidsmatige ontwikkelingen** die in de kaderbrief nader worden toegelicht zijn:

- de provinciale statenverkiezingen die in maart 2019 worden gehouden;
- de komst van de Omgevingswet;
- het verbod op asbestdaken;
- uitvoering aan het beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)
- de overige wetswijzigingen;
- de klimaatdoelen en energiebesparing;
- de overdracht in bevoegd gezag bij de uitvoering in bodemtaken van provincie naar gemeenten;
- de uitvoering van de BRZO taken;
- het wegvallen van de Rijksfinanciering advisering externe veiligheid (Impulse-gelden)
- de uitkomsten van de evaluatie Drentse Maat die in 2019 plaats gaat vinden.

De volgende **organisatorische ontwikkelingen** zijn voor ons in 2020 van belang:

- het grip blijven houden op productie en financiën en het LOS (doorontwikkeling);
- het realiseren en borgen van een effectieve en efficiënte digitale aanlevering van informatie door onze opdrachtgevers;
- het sluitend krijgen van de beleidscyclus, door het vaststellen van gezamenlijke doelen en bijbehorend uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid;
- het uitvoering geven van het ontwikkelprogramma waarin wij gezamenlijk met onze eigenaren, opdrachtgevers en bestuur onze basis op orde moeten brengen om te komen tot een toekomstbestendige organisatie;
- de implementatie en uitvoering van een strategische personeelsplanning;
- het eindigen van de packagedeals met de gemeente Emmen en de provincie in 2021 ;
- het opstarten van het aanbestedingstraject voor het zaakstelsel;
- Uitvoering geven aan het kader van dataveiligheid (AVG);
- De organisatorische voorbereiding op de Omgevingswet
- De invoering van de WNRA (wet normalisering rechtspositie ambtenaren).

Onze financiële en beleidsmatige uitgangspunten

De volgende financiële en beleidsmatige uitgangspunten zijn kaderstellend voor onze begroting voor het jaar 2020 :

- de uitgangspunten van de begroting 2019, waarin de 5% structurele extra deelnemersbijdrage is verwerkt;
- de 5% incidentele extra deelnemersbijdrage, die in ieder geval voor 2018 en 2019 gold en gekoppeld was aan een aantal randvoorwaarden, wordt met 1 jaar verlengd. In 2019 en 2020 zal op basis van de dan geldende nieuwe werkelijkheid worden onderzocht in hoeverre een extra deelnemersbijdrage noodzakelijk is voor volgende jaren. De (tussen-)uitkomsten van het ontwikkelprogramma vormen hierbij belangrijke input;
- het gewogen indexcijfer door toepassing van de index loonvoet sector overheden de prijsindex netto materiële overheidsconsumptie;
- het meerjarig indicatief vastgestelde jaarprogramma op basis van de Drentse Maat 2014;
- de nieuwe verrekening systematiek die eind 2018 of begin 2019 samen met onze eigenaren wordt opgesteld;
- op basis van het bestuurlijke uitgangspunt zal in het eerste kwartaal van 2019 het ontwikkelprogramma met een begrotingswijziging worden voorgelegd voor besluitvorming. Hierin zal het in 2019 benodigde investeringsbudget worden aangegeven en onderbouwd. Voor het jaar 2020 zal er eind 2019 een tweede begrotingswijziging worden voorgelegd voor het dan nog resterende deel van de ontwikkelopgave.

De onzekerheden

Bij het formuleren van een toekomstig kader is het belangrijk om oog te hebben voor de belangrijkste onzekerheden en risico's die van invloed kunnen zijn op dit kader en daardoor door kunnen werken bij het opstellen van de begroting en de realisatie voor het jaar 2020. De volgende onzekerheden zijn van belang en worden in deze kaderbrief nader toegelicht :

- Doorontwikkeling LOS kost meer doorlooptijd of vraagt om een blijvend hogere ureninzet nodig voor LOS;
- De evaluatie van de Drentse Maat geeft andere inzichten;
- De actualisatie van het locatiebestand kan effect hebben op de deelnemersbijdragen;
- Het locatiebestand LOS is eind 2019 nog niet voldoende actueel;
- Het project digitale aanlevering levert niet het gewenste efficiencyresultaat;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd na wegvallen rijks-/provinciale bijdragen voor specifieke al bestaande taken;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd bij nieuwe of uitbreiding bestaande taken;
- Uitvoering ontwikkelprogramma loopt vertraging op of kost meer inzet;
- Opleidingskosten zijn hoger dan begroot;
- Personele regelingen leiden tot hogere personeelslasten.

1 DE BELEIDSMATIGE EN ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN

1.1 INLEIDING

Met onze kaderbrief worden de belangrijkste organisatorische en financiële ontwikkelingen met bijbehorende onzekerheden geschetst die van belang zijn voor het opstellen van de bijbehorende begroting op basis waarvan wij onze taken voor onze opdrachtgevers kunnen uitvoeren. Onderstaande afbeelding geeft de samenhang tussen de verschillende documenten weer.

(in de tijdbalk links is t het jaar van verschijnen)

1.2 ONZE MISSIE EN BIJBEHORENDE DOELSTELLINGEN

Onze organisatie is een samenwerkingsverband tussen alle Drentse gemeenten en de provincie Drenthe op het gebied van milieu. De 12 Drentse gemeenten en de provincie Drenthe zijn samen eigenaar van de RUD Drenthe. Voor alle 13 deelnemende partijen voert de RUD Drenthe het milieu - brede takenpakket en bodemtaken uit. De RUD Drenthe voert als backoffice opdrachten uit voor de deelnemende partijen. De gemeenten en de provincie blijven bevoegd gezag en eerste aanspreekpunt voor de samenleving. De gemeenten en de provincie blijven daarbij verantwoordelijk voor het milieubeleid en prioriteitstelling op lokaal niveau.

Bij de oprichting van de RUD Drenthe is de visie, missie en doelstelling van de dienst bepaald en is verwoord in ons bedrijfsplan van 2013. Het vormt een belangrijk kader voor de financiën en organisatie van de dienst. Op basis van de in 2017 uitgevoerde doorlichting van de organisatie en financiën van de RUD Drenthe is onder meer de aanbeveling aan het bestuur gedaan om te komen tot een herijking van de visie en missie. Uit de vragenlijst van het bureau Zuiderlicht dat in 2018 is naar voren gekomen dat het van belang is te gaan werken aan een duidelijk gezamenlijk gedragen perspectief voor onze organisatie, welke als rode draad zal moeten doorklinken in al onze werkzaamheden, beleidsdocumenten en te maken keuzes. In 2019 wordt een nieuw bedrijfsplan ter vaststelling voorgelegd, waarin een herijkte missie en visie wordt opgenomen.

Onze missie en bijbehorende doelstellingen is in het bedrijfsplan 2013 als volgt verwoord:

Onze missie : De regionale uitvoeringsdienst van en voor Drenthe

'RUD Drenthe is een uitvoeringsorganisatie op het gebied van de milieuwetgeving, -regelgeving en – handhaving. Onze klanten zijn de gemeenten en de Provincie Drenthe. Onze doelgroepen zijn bedrijven, instellingen (inrichtingen) en inwoners van Drenthe. De RUD Drenthe is betrokken bij de opdrachtgevers en de medewerkers kennen het gebied.

Onze klanten kunnen er van op aan, dat wij de taken goed en volgens de bestuurlijk gemaakte afspraken uitvoeren. Wij ondersteunen onze klanten adequaat en deskundig. Wij denken mee met het behalen van de gemeentelijke en provinciale milieudoelstellingen. Wij streven daarbij naar eenduidigheid en waar nodig maatwerk. Wij borgen de noodzakelijke menskracht en kennis voor de uitvoering van deze taken.

Wij zijn klant- en oplossingsgericht. Wij zijn ons daarbij bewust van het maatschappelijk krachtenveld, waarin we functioneren. Wij gaan professioneel, integer en zorgvuldig om met het spanningsveld tussen de verschillende rollen (vergunningverlening en handhaving) binnen en buiten onze dienst. Wij zetten ons in voor een veilige, hele en schone leefomgeving in Drenthe.

Onze bijbehorende doelstellingen

- *De RUD Drenthe zorgt er voor dat de taakuitvoering voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen, onder voorwaarde dat zij daarvoor de opdracht en de financiële middelen krijgt.*
- *De RUD Drenthe zorgt voor een kwalitatief goede uitvoering van taken.*
- *De RUD Drenthe zorgt voor een goede afstemming/samenwerking met partijen die participeren in de RUD Drenthe, de partijen waarvoor taken worden uitgevoerd en de andere handhavingpartners.*
- *De RUD Drenthe zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in de gehele regio, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties.*
- *De RUD Drenthe zorgt ervoor dat de taakuitvoering beduidend efficiënter gaat plaatsvinden dan de som van de huidige taakuitvoering door de afzonderlijke organisaties.*
- *De RUD Drenthe zorgt voor een breed pallet aan ontwikkelingsmogelijkheden in termen van specialismevorming en doorgroeimogelijkheden.*
- *De RUD Drenthe draagt bij aan verdergaande innovatie in de aanpak en organisatie van de VTH taken.*
- *De RUD Drenthe zorgt ervoor dat specifieke expertise wordt geborgd en waar mogelijk verder wordt uitgebouwd.*

Onze beoogde uitstraling

De RUD Drenthe is een professionele organisatie waar zowel burgers, eigenaren, opdrachtgevers, instanties, bedrijven en andere overheden en (keten)partners vertrouwen in hebben: als de RUD Drenthe wordt ingeschakeld dan is het goed en krijg je kwaliteit.

1.3 DE BELEIDSMATIGE ONTWIKKELINGEN

Er is een aantal beleidsmatige ontwikkelingen die van invloed zijn op onze taakuitvoering. Dat zijn:

- De provinciale statenverkiezingen in 2019;
- De komst van de Omgevingswet in 2021;
- Verbod op asbestdaken in 2024;
- uitvoering aan het beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS);
- Overige wetswijzigingen;
- De landelijke klimaatdoelen en klimaatdoelen van onze opdrachtgevers in relatie tot onze taak met betrekking tot energiebesparing bij bedrijven; (Impulse);
- De overdracht bevoegd gezag bodemtaken van provincie naar gemeenten;
- De uitvoering van de BRZO taken;
- Het wegvallen van de Rijksfinanciering voor de advisering in externe veiligheid;
- De uitkomsten van de evaluatie Drentse Maat in 2019.

De provinciale statenverkiezingen in 2019

In maart 2019 vinden de provinciale statenverkiezingen plaats. Dit betekent dat de RUD Drenthe een nieuwe samenstelling van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur zal krijgen. Mogelijk leidt dit tot andere prioriteiten en daarmee tot andere accenten in onze missie en/of in onze uitvoering. Mogelijke financiële effecten daarvan zullen in het jaarprogramma en de begroting van 2020 zichtbaar worden.

De komst van de Omgevingswet in 2021

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De wet zal naar verwachting in 2021 in werking treden. De herziening heeft grote impact voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. Zo moeten bijvoorbeeld de samenwerking en de processen met onze opdrachtgevers opnieuw worden ontworpen. Het is dus ook voor ons van groot belang om ons goed voor te bereiden op de komst van deze wet. Samenwerking hierbij met onze deelnemers en andere betrokken partners, zoals de VRD, GGD en de waterschappen is hierbij een belangrijke randvoorwaarde.

Een belangrijke te ontwikkelen pijler binnen de Omgevingswet betreft het opstapelen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet(DSO). Binnen dit stelsel wordt de totale digitale ondersteuning behorend bij de uitvoering van de Omgevingswet ondergebracht. Naast het Omgevingsloket zullen ook de systemen van de Rijksoverheid (basisregistraties) en de lokale overheden hierop aan moeten sluiten. Zo ontstaat een DSO die veel informatie gaat bevatten over de fysieke leefomgeving en daarmee de bron gaat vormen voor het werken met de Omgevingswet, zowel door de burgers en de bedrijven als door de overheden.

De voorbereidende werkzaamheden op de komst van de Omgevingswet worden projectmatig opgepakt en het project maakt onderdeel uit van het Ontwikkelprogramma, zodat in de planning en uitvoering zo goed mogelijk rekening kan worden gehouden met de onderlinge raakvlakken.

Het in 2021 klaar zijn voor het werken binnen dit nieuwe kader van de Omgevingswet vergt nog een enorme inspanning en sluit aan bij de doelstelling behorend bij het ontwikkelprogramma om te komen tot een toekomstbestendige organisatie.

Verbod op asbestdaken in 2024

Vanaf 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor zowel particulieren, bedrijven als (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Het verbod op asbestdaken zal leiden tot een

verhoging van het aantal saneringen en benodigd inzet bij toezicht. Hier zullen in 2020 extra middelen voor nodig zijn.

Om de doelstellingen voor 2024 te behalen is gezamenlijk met de opdrachtgevers het rapport 'Alle daken asbestvrij in 2024 – Bouwstenen voor een Drentse aanpak' uitgewerkt. Met dit rapport als basis hebben provinciale staten van Drenthe op 19 april 2017 € 3,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de verdere uitwerking van de asbestaanpak samen met gemeenten en andere partijen.

De provincie en gemeenten zijn zelf actief betrokken binnen dit project. De regie ligt bij de provincie Drenthe die de inhoudelijke voorbereiding en uitvoering grotendeels bij ons heeft belegd. De informatievoorziening loopt via het accounthoudersoverleg. De bestuurlijke afstemming vindt plaats binnen het portefeuillehoudersoverleg binnen de Vereniging Drentse Gemeenten (VDG).

Uitvoering aan het beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Bij het aanscherpen van beleid omtrent de luchtmissienormen voor industriële installaties (ZZS) zullen maatwerkprocedures nodig zijn om dit beleid door te laten werken voor de betrokken bedrijven.

Overige wetswijzigingen

Naar verwachting zullen de volgende wetsontwikkelingen de aandacht van ons vragen :

- Actualisatieplicht vergunningen van IPPC-bedrijven. Bij publicatie van nieuwe (geactualiseerde) BBT-conclusies van een bepaalde branche dienen de vergunningen van de betrokken bedrijven binnen 4 jaar na publicatie te zijn aangepast. Een BBT-referentiedocument (BREF) is een document die de beste beschikbare technieken beschrijft. BBT-conclusies vormen de referentie voor toetsing en vaststelling van vergunningsvoorwaarden en actualisatie van deze voorschriften.
- De implementatie en uitwerking van de toetsingsvoorwaarden met betrekking tot het aspect (volks)gezondheid. Dit aspect zal de komende jaren in toenemende mate een belangrijk aandachtspunt gaan vormen bij vergunningverlening en ruimtelijke planontwikkeling. Gezondheid wordt binnen de Omgevingswet een apart beleids- en beoordelingskader. De RUD Drenthe zal de implementatie en uitwerking van de toetsingsvoorwaarden afstemmen met de GGD.
- Op 1 januari 2020 stopt het gedoogbeleid behorend bij de Stoppersregeling veehouderijen. Dit vraagt om het toezicht op naleving, en toetsing bij het maken van een eventuele doorstart of invulling met alternatieve bestemmingen.

De klimaatdoelen in relatie tot energiebesparing bij bedrijven

In het klimaatakkoord van Parijs is vastgelegd dat de wereldwijde klimaatopwarming in 2100 beperkt moet zijn tot 2°C vergeleken met het niveau van vóór de opkomst van de industrie. Er wordt gestreefd om die stijging met 2°C te verlagen tot 1,5 graad. In het verlengde hiervan hebben provinciale staten uitgesproken in de vastgestelde Energieagenda 2016 – 2020 dat Drenthe in 2050 energieneutraal wil zijn.

Bovenstaande doelstellingen die de burger en het bedrijfsleven al sterker zullen gaan raken, vragen om concrete maatregelen in het heden. Voor de bedrijven geldt daarvoor de wet- en regelgeving, zoals het Activiteitenbesluit. De ontwikkeling van dit onderwerp binnen bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit zorgt voor een steeds sterkere concretisering van vereiste maatregelen die bedrijven bij bepaalde drempelgebruikswaardes moeten treffen.

De urgentie achter genoemde doelstellingen is groot, waardoor het onderwerp en de taak die wij daar als RUD Drenthe in hebben prioritair is geworden. Onze verwachting is dat de urgentie tot het treffen van energiebesparende maatregelen in de toekomst nog verder zal toenemen. Dit vraagt om het vergaren en bijhouden van de specifieke vakkennis binnen onze organisatie en het prioritair

uitvoeren van energietoezicht op de naleving van de verplichting tot het treffen van de vereiste energiebesparingsmaatregelen bij de bedrijven.

Het toezien op deze wet- en regelgeving is op dit moment onvoldoende meegenomen binnen de Drentse Maat, of anders gezegd de huidige gewenste wijze van uitvoering past niet meer binnen het destijds opgestelde kental. Het verdient aanbeveling de energiebesparing bij de bedrijven bij de evaluatie Drentse Maat te betrekken en vervolgens binnen dit kader te borgen.

De overdracht bevoegd gezag bodemtaken van provincie naar gemeenten

Op dit moment zijn alleen de provincie en de gemeente Emmen het bevoegd gezag in het kader van de Wet bodembescherming. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de bevoegdheid van de Wet Bodembescherming van de provincie over naar de gemeenten. Op dit moment voeren wij de bodemtaken van de Provincie in opdracht uit. De verschuiving van de bevoegdheid heeft mogelijk impact op ons werk. Samen met de provincie en de gemeenten zullen wij afspraken maken over de uitvoering van deze taken na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarbij is het uitgangspunt dat wij in de lijn van onze Gemeenschappelijke Regeling alle bodemtaken blijven uitvoeren.

De uitvoering van de BRZO taken

De uitvoering van de BRZO en RIE4-taken vindt plaats onder direct mandaat van de ODG (omgevingsdienst Groningen). In nauw overleg met de FUMO en de ODG wordt nog gewerkt aan de organisatorische uitwerking van de bestuurlijke afspraak tussen het IPO en het Ministerie en de afspraken zoals de noordelijke provinciale besturen die hebben gemaakt. Uitgangspunt is dat de inzet van personele capaciteit vanuit de RUD Drenthe blijft plaatsvinden. De financiële consequenties van het rechtstreeks aan de ODG mandateren en het financieren van de BRZO-taken van de provincie Drenthe worden daarbij inzichtelijk gemaakt en waar nodig verwerkt in de begroting van de RUD Drenthe.

Het wegvallen van de Rijksfinanciering voor advisering externe veiligheid

Wij voeren diverse werkzaamheden uit voor onze deelnemers op het gebied van externe veiligheid. Te denken valt aan de advisering bij ruimtelijke plannen en milieuzoneringsvraagstukken, maar ook bij het beoordelen van een aanvraag voor een vergunning of bij ondersteuning van het toezicht. De uren voor externe veiligheid worden grotendeels in rekening gebracht bij de provincie Drenthe omdat zij in het kader van programma Impuls externe veiligheid 2015-2018 budget ontvangen van het rijk. De verwachting is dat voor 2020 nog budget beschikbaar wordt gesteld, zij het dat deze bijdrage lager zal dan in de voorgaande jaren. In 2021 vervalt de bijdrage. De provincie heeft een deel van dit budget beschikbaar gesteld aan de RUD Drenthe. De gemeenten komen voor de keuze te staan om dit aan te vullen (verhoging deelnemers bijdrage) of hierin af te schalen. Aangezien de werkzaamheden veelal betrekking hebben op het toepassen van wet- en regelgeving lijken de wettelijke mogelijkheden tot afschalen begrenst. Dit zou tot een hogere deelnemersbijdrage leiden voor gemeenten.

De uitkomsten van de evaluatie Drentse Maat in 2019

Met onze deelnemers is afgesproken dat in het jaar 2019 een evaluatie van de Drentse Maat zal plaats vinden. Dit uniforme Drentse uitvoeringskader wordt vanaf 2016 toegepast. Een evaluatie van de Drentse Maat kan leiden tot aanpassingen binnen dit kader of tot een geheel nieuw kader. Naast een terugblik is hierbij ook een blik richting de toekomst van belang, zodat ook dit kader een toekomstbestendig karakter krijgt. Zo kan de relatie worden gelegd met het in het Besluit omgevingsrecht aangegeven en nog vorm te geven uniforme uitvoerings- en handavingsbeleid met een bijbehorende monitoring meer op kwaliteit en outcome gericht. Ook de Omgevingswet zelf kan,

via de herijking van onze producten en diensten met bijbehorende processen leiden tot wijzigingen binnen dit kader.

In samenhang met de actualisering van ons locatiebestand kunnen wijzigingen in de Drentse Maat effect hebben op de bepaling van de deelnemersbijdragen en dus op onze begroting. Het traject van het actualiseren van ons locatiebestand is opgestart in 2018 en zal eind 2019 een geactualiseerd bestand opleveren. Indien het (aangepaste) kader Drentse Maat nog steeds de duidelijke verbinding heeft met het locatiebestand, zal naar verwachting in de loop van 2020 een doorrekening op basis van dit bestand mogelijk zijn. We verwachten daarom dat de verwerking van de uitkomsten van de evaluatie in de begroting van 2021 zal gaan plaatsvinden en voor het jaar 2020 nog niet van grote invloed zal zijn.

1.4 DE ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN

De meest belangrijke organisatorische ontwikkelingen voor 2020 zijn :

- Het grip blijven houden op productie en financiën en het LOS;
- het realiseren en borgen van een effectieve en efficiënte digitale aanlevering van informatie door onze opdrachtgevers;
- Het sluitend krijgen van de beleidscyclus, door het vaststellen van gezamenlijke doelen en bijbehorend uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid;
- Het verder uitvoeren van het ontwikkelprogramma waarin wij onze basis verder op orde brengen en ons toekomstbestendig door ontwikkelen;
- De implementatie en uitvoering van een strategische personeelsplanning;
- Het eindigen van de package deals met gemeente Emmen en de provincie in 2021;
- Het opstarten van het aanbestedingstraject voor het zaakstelsel;
- Uitvoering geven aan dataveiligheid (AVG)
- De organisatorische voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet per 2021;
- De invoering van de WNRA (wet normalisering rechtspositie ambtenaren).

Grip blijven houden op productie en financiën en het LOS

Op basis van het integrale onderzoek door SeinstravandeLaar zijn in 2017 de volgende prioritaire projecten opgestart :

- De professionalisering van de financiële functie;
- Het verbeteren van de digitale aanlevering door onze opdrachtgevers;
- De herimplementatie van ons zaakstelsel LOS.

In 2018 zal het project professionalisering van de financiële functie nagenoeg worden afgerond. De projecten Werkprocessen LOS op orde en Locatiebestand op orde zijn in 2018 opgestart, waarbij we verwachten dat eind 2019 het LOS op basis van de huidige wet- en regelgeving meer effectief is ingericht en ons locatiebestand is opgeschoond en verrijkt. Zodra de effecten van de Omgevingswet op de te leveren diensten en werkprocessen helder zijn, zullen deze werkprocessen in 2020 moeten worden aangepast op de nieuwe, met de deelnemers afgestemde werkwijze.

De verwachting is dat er in 2020 ook inzet nodig is om de basis wat betreft de digitale uitwisseling op een gewenst niveau te krijgen en wordt onder de volgende bullit verder toegelicht.

Dat in 2020 de basis staat met betrekking tot de professionalisering van de financiële functie, betekent niet dat dit onderwerp dat jaar geen aandacht meer nodig heeft. Zo zal in 2020 verdere borging van de bijbehorende processen plaatsvinden.

Ook voor de LOS-projecten geldt dat de zaag scherp gehouden moet worden : het locatiebestand dient continu actueel gehouden te worden en de werkprocessen moeten gaan aansluiten bij het kader van de Omgevingswet.

Ook zal er voortdurend aandacht zijn aan het verbeteren van het in control zijn op onze productie in relatie tot onze financiën, om onze voorspellende waarde op de productie en financiën te verhogen en tijdige bijsturing mogelijk te maken.

Het realiseren van een effectieve en efficiënte digitale aanlevering

De verbetering van digitale uitwisseling en opdrachtverlening is van groot belang om onze voor de taken efficiënt en op een goed niveau uit te kunnen voeren. Het realiseren van deze digitale aanlevering is als prioritair project in 2017 opgestart. Het op orde brengen van de digitale aanlevering is als een van de randvoorwaarden benoemd voor het kunnen laten vervallen van de 5% incidentele bijdrage van de deelnemers. Er is een projectplan opgesteld waarin met alle deelnemers – zowel individueel als collectief – het proces van digitale uitwisseling en opdrachtverlening wordt verbeterd. De regie voor het overkoepelende project ligt bij de RUD Drenthe. Binnen het project is iedere deelnemer verantwoordelijk voor de aansturing, organisatie en financiering van het eigen aandeel. De quick wins zijn inmiddels in kaart gebracht. In 2019 verwachten we dat in ieder geval de geïnventariseerde quick wins bij onze deelnemers zijn doorgevoerd. Aanvullende maatregelen zijn hiernaast nog nodig om te komen tot de gewenste optimale wijze van digitale aanlevering van informatie. We verwachten dat dat dit einddoel nog niet in 2019 is gehaald en het project een doorloop kent in 2020.

Het sluitend krijgen van de beleidscyclus

Samen met onze opdrachtgevers zullen beleidsdoelen worden vastgesteld in het kader van het te formuleren vereiste uniforme uitvoerings- en handhavingsbeleid. Dit onderwerp maakt deel uit van het ontwikkelprogramma en kent raakvlakken met de evaluatie Drentse Maat en de wettelijke procescriteria die gelden voor de uitvoering en organisatie. Vooruitlopend daarop is in 2018 een traject gestart met onze opdrachtgevers om (stap voor stap) een monitoring te ontwikkelen die de kwaliteit en outcome binnen de uitvoering van een jaarprogramma in beeld gaat brengen.

Het verder uitvoeren van het ontwikkelprogramma

Om in 2020 te komen tot een toekomstbestendige en robuuste organisatie zal de totale opgave benoemd in de voornoemde onderzoeken - het onderzoek van SeinstravandeLaar en de Tussenevaluatie RUD Drenthe 2014-2015 - moeten worden uitgevoerd. Op basis van het bestuurlijk uitgangspunt en gebaseerd op de nieuwste inzichten en ontwikkelingen zal in het eerste kwartaal van 2019 het Ontwikkelprogramma 2019-2020 en de bijbehorende fasering en planning met een aan de uitvoering gekoppelde begroting ter besluitvorming worden aangeboden aan de verschillende gremia.

Het Ontwikkelprogramma kent een gefaseerde opbouw, waarbij de concretisering van inhoud, doorlooptijd en benodigd budget gaandeweg vorm krijgt. Er volgt een prioritering van de onderdelen van de ontwikkelopgave, gebaseerd op een risicoanalyse en mede afhankelijk van de bestuurlijke wens en organisatorische noodzaak. Hieraan gerelateerd worden ook de tijdsvolgorde, de benodigde aansturing voor de verschillende onderdelen in de ontwikkelopgaven en de vrij te maken capaciteit voor het Ontwikkelprogramma verder uitgewerkt.

In het Ontwikkelprogramma worden ook de al lopende projecten en opgaven opgenomen die bijdragen aan de doelstelling. Hiermee wordt bereikt dat de onderlinge afstemming tussen de diverse onderdelen wordt geoptimaliseerd. Bij de uitwerking van de programma-organisatie zal nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de betrokkenheid vanuit de deelnemers, zowel ambtelijk, bestuurlijk als politiek.

De implementatie en uitvoering van een strategische personeelsplanning

Het plan en kader van de Strategische personeelsplanning zal begin 2019 worden opgesteld en een meerjarig implementietraject kennen, waardoor het ook voor 2020 een belangrijke organisatorische ontwikkeling betreft. Onder strategische personeelsplanning verstaan we : het voorbereiden, vormgeven en implementeren van beleid rondom instroom, doorstroom en uitstroom van personeel, waardoor de juiste personen op de juiste momenten aanwezig zijn op de juiste plaats in de organisatie, teneinde de werkzaamheden uit te kunnen voeren, benodigd voor het behalen van de strategische doelen.

In 2020 zullen op basis van het in 2019 vastgestelde kader inventariserende werkzaamheden en analyses worden uitgevoerd waarmee het kader concreet wordt vertaald naar onze organisatie. Dit levert de basis voor de verdere implementatie. Onderdeel van de strategische personeelsplanning kan zijn dat een generatiepact bij de RUD Drenthe wordt ingevoerd.

Bij de op basis van deze strategische personeelsplanning ingezette ontwikkeling zullen de medewerkers van de RUD Drenthe intensief worden betrokken.

De Packagedeals met gemeente Emmen en de provincie Drenthe eindigen op 1 januari 2021

Wij hebben met de provincie Drenthe en de gemeente Emmen afspraken gemaakt over onze huisvesting in Assen (provinciehuys) en in Emmen (gemeentehuis), ICT ondersteuning, personeels- en salarisadministratie en ondersteuning in de financiële administratie. Deze afspraken zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze overeenkomsten hebben een looptijd tot 1 januari 2021. Wij zullen in de jaren 2019 en 2020 onderzoeken en uitwerken op welke wijze de hierin benoemde zaken na 1 januari 2021 worden ingevuld..

Het opstarten van het aanbestedingstraject voor het zaakstelsel

De overeenkomst met Genetics over het gebruik van het zaakstelsel LOS is aangegaan voor de duur van zeven jaar en negen maanden. Dat betekent dat in 2020 de eerste interne voorbereidende werkzaamheden moeten worden uitgevoerd voor het opstarten van een nieuw aanbestedingstraject.

Dataveiligheid en IT omgeving

Per 25 mei 2018 is in Nederland de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Per die datum moeten alle bedrijven en overheidsinstanties voldoen aan deze nieuwe Europese privacyverordening ter bescherming van persoonsgegevens en de privacy van de burger. De RUD heeft naar aanleiding van de nieuwe wetgeving het Informatiebeveiligings- en privacy beleid vastgesteld. In het beleid is beschreven hoe binnen de RUD richting en invulling wordt gegeven aan informatiebeveiliging en privacy. Het uitvoeren van het beleid heeft niet alleen gevolgen voor de interne bedrijfsvoering maar ook voor het bevoegd gezag, waar de RUD producten aan leveren maar ook delen van de bedrijfsvoering inkoopt, en de leveranciers van de RUD informatiesystemen. De RUD Drenthe heeft een tweetal medewerkers zodanig opgeleid om uitvoering te geven aan het vastgestelde informatiebeveiligings- en privacybeleid waarin de AVG in is meegenomen.

De organisatorische voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet per 2021

De voorziene invoering van de Omgevingswet met ingang van 2021 vraagt uiterlijk in 2020 om de doorvoering van adequate organisatorische aanpassingen op basis waarvan wij onze (op de Omgevingswet herijkte) producten en bijbehorende processen voor onze deelnemers optimaal kunnen uitvoeren. Het voorbereiden op de Omgevingswet is in gang gezet door een project op te starten waarin – in nauwe afstemming met onze deelnemers – wordt toegewerkt naar een adequaat implementatietraject.

- **De invoering van de WNRA (wet normalisering rechtspositie ambtenaren)**

Bij de inwerkingtreding van de WNRA kan worden uitgegaan van 1 januari 2020. Dat betekent dat de meeste werkzaamheden die inherent zijn aan de uitvoering van deze wet in 2019 plaats zullen gaan vinden. In 2020 zal de in werking treding met name in het eerste half jaar nog inzet vragen. Te denken valt aan het informeren van de medewerkers en de werkzaamheden die voort kunnen komen uit mogelijke bezwaarprocedures.

2 FINANCIËLE EN BELEIDSMATIGE UITGANGSPUNTEN 2020

De deelnemersbijdrage wordt opgebouwd uit 3 onderdelen:

- Ten behoeve van het aandeel van de deelnemers in de Drentse Maat-producten
- Ten behoeve van de uren voor door de deelnemers gevraagde Niet-Drentse Maat-producten
- Ten behoeve van het investeringsbudget dat noodzakelijk is voor het ontwikkelprogramma

2.1 DE 5% INCIDENTELE BIJDRAGE WORDT MET EEN JAAR VERLENGD

2.1.1 De noodzaak tot verlenging

Binnen het onderzoek van Seinstravandelaar zijn de volgende aanbevelingen gedaan om de basis op orde te krijgen :

- Herbezielen van de efficiencykorting en een structurele verhoging van 5% van het totale budget.
- Incidentele verhoging van 5% van het totale budget die, indien is voldaan aan een aantal randvoorwaarden, met ingang van 2020 weer kan worden verlaagd. Die kritische randvoorwaarden zijn:
 - De RUD Drenthe heeft haar basis op orde;
 - Het LOS is geïmplementeerd;
 - De deelnemers hebben hun dossiers op orde en alle documenten zijn gedigitaliseerd.
- Het beschikbaar stellen van een extra investeringsbudget met een richtinggevend bedrag van circa € 1.73 Mio voor de uitvoering van het ontwikkelprogramma.

Bij het opstellen van onze jaarprogramma's 2018 en 2019 blijkt echter dat de uitvoering van onze taken op het gebied van de Drentse Maat en niet-Drentse Maat strak past binnen de beschikbare middelen en dat er naast deze taken structureel te weinig ruimte beschikbaar is voor de noodzakelijke ontwikkeling, implementatie van nieuwe wet- en regelgeving of de door de deelnemers gewenste intensivering van de uitvoering (o.a. Drentse Prioriteiten). In het onderzoek van Seinstravandelaar is geconcludeerd dat binnen de organisatie te weinig ontwikkelkracht aanwezig is. Dit gebrek aan ontwikkelkracht heeft door de jaren heen gezorgd voor een achterstand waardoor nu via het Ontwikkelprogramma met bijbehorend investeringsbudget een inhaalslag noodzakelijk is.

Inmiddels zijn er diverse verbeteringen in gang gezet en is het inzicht in de problematiek rondom de organisatie en financiën gegroeid. Daarbij is duidelijk geworden dat het meer tijd en geld kost om de geconstateerde problemen het hoofd te bieden.

Voor het jaar 2020 zal daarom in ieder geval verlenging van de incidentele 5% extra deelnemersbijdrage noodzakelijk zijn.

2.1.2 In 2020 opnieuw onderzoek naar noodzaak extra deelnemersbijdrage

In 2020 zal opnieuw worden bepaald of en in hoeverre er een extra deelnemersbijdrage noodzakelijk is. Deze toetsing zal plaatsvinden op basis van de in 2020 geldende nieuwe werkelijkheid, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met de uitkomsten vanuit het ontwikkelprogramma en de effecten daarvan op de bedrijfsvoering. Te denken valt hierbij aan de evaluatie en herijking van de Drentse Maat, de actualiteit van het Locatiebestand, de invoering van het risicogestuurd toezicht en

het geformuleerde uniforme uitvoerings- en handhavingsbeleid en de invoering van de Omgevingswet. Zonder vooruit te willen op een verhoging, dan wel verlaging, van de deelnemersbijdrage voorzien wij wel de volgende ontwikkelingen die deels tot uitbreiding van het takenpakket kunnen leiden:

- Hoewel de positie en inzet van de RUD binnen de uitvoering van de Omgevingswet nog niet is uitgekristalliseerd, verwachten wij vanuit onze hoofdtaak (de uitvoering van alle milieutaken voor onze deelnemers) een verhoogde vraag om milieuadvisering in het kader van de ontwikkeling van omgevingsvisies en –plannen.
- Er is een groeiend belang, zowel maatschappelijk als politiek op energiebesparing, welke zal leiden tot een hogere inzet bij toezicht.
- In 2021 zal de Rijksfinanciering wegvallen voor de uitvoering van onze taken in het kader van Externe veiligheid, een structurele taak die een hoge prioriteit kent.
- De ontwikkelkracht binnen onze organisatie zal structureel op een hoger peil moeten worden gebracht om te voorkomen dat in de toekomst opnieuw achterstanden gaan ontstaan.

2.1.3 Relatie deelnemersbijdrage met het Jaarprogramma

De ontwikkeling van de deelnemersbijdrage is afhankelijk van de inhoudelijke ontwikkeling van het takenpakket van de RUD Drenthe. Daarbij kan gedacht worden aan wijziging van wet- en regelgeving, toename van aanvragen en meldingen, toegenomen vraag vanuit deelnemers, Drentse Prioriteiten en dergelijke. Deze worden verwerkt in het jaarprogramma. Dit jaarprogramma kan aanleiding zijn voor begrotingswijziging indien er meer budget noodzakelijk is dan in de meerjarenbegroting beschikbaar is.

Het effect van het jaarprogramma kan ook zijn dat er een andere verdeling is van de totale deelnemersbijdrage over de deelnemers, bijvoorbeeld doordat er meer of minder wordt afgenomen dan in de meerjarencijfers werd voorzien. In dat kader wordt ook gewerkt aan een gewijzigde verrekeningsystematiek om te bepalen hoe de kosten de komende periode worden verdeeld over de verschillende deelnemers.

2.2 DE INDEXERING

De indexering vindt plaats op basis van de indexen die gepubliceerd worden in de Macro Economische Verkenning 2019 van het CPB. De volgende twee indexen zijn relevant voor de RUD Drenthe voor het jaar 2020:

- De loonvoet sector overheid : 3.5%
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie : 1.5%
- Gewogen indexering : 3.3%

De lasten in de onze begroting zijn voor 90% gerelateerd aan de loonvoet sector overheid en voor 10% aan de prijs netto materiële overheidsconsumptie. Hiermee wordt een gewogen index van onze begroting 2020 bepaald. Het werkelijke indexcijfer kan aanleiding zijn voor een begrotingswijziging gedurende het jaar.

2.3 DE PRODUCTIVITEITSNORM

Voor het begrotingsjaar 2020 bedraagt de gemiddelde productiviteitsnorm per medewerker circa 1360 uur. In de onderstaande tabel wordt hier de onderbouwing van gegeven.

Opbouw productiviteitsnorm 2020 RUD Drenthe	
Werkdagen in een jaar (1 fte)	261 dagen
Verplichte feestdagen	8 dagen
Aanstellingsdagen in een jaar	253 dagen
Aanstellingsuren (7,2 uur per dag) in een jaar	1822 uren
Totaal verlofuren (incl. leeftijd & bovenwettelijk)	168,9 uren
Ziekte-uren (4% op basis 36-urige werkweek)	73 uren
Aantal werkbare uren (bruto productief)	1580 uren
Aantal indirecte (productieve) uren (opleiding, ontwikkeling, kennis wetsontwikkelingen, teamoverleg, netwerkdagen etc. ...)	220 uren
Aantal netto productieve uren	1360 uren

2.4 DE INVESTERINGEN

Op dit moment is er beperkt zicht op de toekomstige investeringsbehoeften. Uitgangspunt is dat eventuele afgeschreven vaste activa worden vervangen. Tot op heden hebben wij geen vaste activa gehad en is dit onderdeel niet van toepassing.

2.5 HET WEERSTANDSVERMOGEN

Op dit moment is ons weerstandsvermogen van dermate niveau dat de inschatting is dat de voorsnog voorziene risico's voor 2020 kunnen worden gedekt. Huidig uitgangspunt is om de algemene reserve niet actief aan te vullen vanuit de deelnemersbijdragen omdat het bestuurlijk ongewenst wordt geacht dat deelnemers te veel vermogen bij RUD Drenthe opbouwen. Als de risico-inventarisatie van de RUD Drenthe uitwijst dat de verwachtingswaarde van de risico's hoger is dan de algemene reserve, wordt dit in de begroting vermeld, zodat deelnemers met dit onafgedekte risico rekening kunnen houden bij de bepaling en afdekking van hun eigen risico's. Hiermee ontstaat mogelijk meer fluctuatie in de deelnemersbijdrage, maar hebben deelnemers de mogelijkheid hun eigen weerstandsvermogen breder te benutten.

2.6 DE VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)

Er wordt als uitgangspunt gehanteerd dat onze activiteiten niet of nauwelijks tot VPB heffing leiden. Op basis van het huidige takenpakket zullen wij geen VPB verschuldigd zijn.

2.7 ONZE BATEN

De RUD Drenthe kent een drietal baten:

- De deelnemersbijdragen (gebaseerd op de Drentse Maat, de niet-Drentse Maat uren en een incidenteel investeringsbudget)
- Inkomsten voor projecten
- Overige baten.

2.7.1 De deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdrage Drentse Maat op basis van kengetallen en inrichtingenbestand

De hoogte van de deelnemersbijdrage wordt voor circa 60% % gebaseerd op de Drentse Maat. De Drentse Maat is een uniform uitvoeringsniveau binnen de provincie Drenthe, waarbij opdrachtgevers betalen voor de uitvoering van de taken volgens het gezamenlijk in de Drentse Maat bepaalde kwaliteitsniveau, gericht op hun specifieke bedrijvenbestand. Het kwaliteit- en ambitieniveau is gelijk voor alle deelnemers, waardoor de hoogte van de deelnemersbijdrage dus enkel afhankelijk is van de zwaarte van het bedrijvenbestand. Dit levert per opdrachtgever een werkpakket op dat passend is bij de zwaarte van de milieupgave waar deze opdrachtgever voor staat. Door de Drentse Maat bestaat dus een duidelijke wisselwerking tussen productie en deelnemersbijdrage.

Het kwaliteitsniveau van de Drentse Maat zit besloten in de hoogte van de kengetallen.

Beperkingen bij het uitgangspunt voor het bepalen van de deelnemersbijdragen zijn:

- In 2019 vindt een evaluatie plaats om te bepalen of de Drentse Maat en daarmee de hoogte van de kengetallen realistisch zijn.
- In 2018 en 2019 wordt gewerkt aan het opschonen en verrijken (actualiseren) van het locatiebestand (inrichtingenbestand). De begroting is echter nog gebaseerd op het Drentse Maat bestand van 2014.
- Zowel de evaluatie van de Drentse Maat als de actualisatie van het inrichtingenbestand kunnen leiden tot een verandering van de deelnemersbijdragen.

Deelnemersbijdrage Niet-Drentse Maat op basis van geschatte ureninzet

Een deel van de deelnemersbijdrage is voor de zogenaamde niet-Drentse Maat producten en diensten. Niet alle diensten die wij leveren zijn namelijk in een norm te vatten en worden daarom op urenbasis uitgevoerd. Ook bij de producten en diensten die geleverd worden in de niet-Drentse Maat bestaat een duidelijke wisselwerking tussen productie en de hoogte van de deelnemersbijdrage. Deelnemers wordt, in overleg, gevraagd om jaarlijks een inschatting te maken van de benodigde uren per taak.

De totale deelnemersbijdrage

In de begroting 2020 is de totale deelnemersbijdrage voor de Drentse en niet-Drentse maat meegenomen. Daarbij zal de in 2018 en 2019 toegekende incidentele 5% deelnemersbijdrage nu als structureel worden aangemerkt en als zodanig in de meerjarenbegroting worden verwerkt.

2.7.2 Inkomsten voor projecten

De inkomsten uit projecten worden separaat door de opdrachtgevers gefinancierd. De uitvoering van deze projecten is kostendekkend. Een hogere inzet op projecten gaat ten koste van de inzet van eigen medewerkers in de reguliere taakuitvoering. Hierdoor is externe inhuur ter vervanging van deze medewerkers noodzakelijk. De inzet van eigen medewerkers en de meerkosten van

vervangende inhuur worden doorbelast in de projectkosten en bij de opdrachtgever in rekening gebracht.

De verwachte inkomsten uit de projecten worden ingeschat op basis van realisatiecijfers 2017, 2018 en begroting 2019 (inclusief begrotingswijzigingen). Daarnaast worden de verwachte inkomsten ook aangepast op basis van laatste inzichten.

2.7.3 Overige baten

Overige baten zijn bijvoorbeeld subsidies van het Rijk die aan ons worden verstrekt. Op dit moment zijn er voor 2020 nog geen subsidies bekend. Daarnaast hebben we jaarlijks enige opbrengsten uit de leges die ze voor de provincie int. Deze taak voert zij budgettair - neutraal uit voor de provincie Drenthe. De opbrengsten worden enkel benut om de kosten die bestemd zijn voor de inning van de leges te dekken.

2.8 ONZE LASTEN

Onze lasten kunnen grofweg opgedeeld worden in:

- De personeelslasten
- De overige lasten (waaronder met name bedrijfsvoeringskosten)
- Het benodigde investeringsbudget ten behoeve van het ontwikkelprogramma

Hieronder worden kort de uitgangspunten achter het bepalen van de hoogte van de lasten uiteengezet.

De personeelslasten

Het grootste deel van onze kosten bestaat uit personeelskosten.

Uitgangspunten voor de berekening van de personeelslasten zijn:

- de loonsom: de meest recente inzichten omtrent bezetting, actuele salarissen en inzichten omtrent salarisontwikkeling (cao, premies, periodieken, indexering etc.);
- de inhuur: begroot op basis van verleden en inschatting verwachte werkvoorraad en noodzakelijke vervanging voor ziekte;
- de opleidingskosten: uitgangspunt is dat 2% van de loonsom beschikbaar is voor opleidingen.

De overige lasten

De overige lasten worden berekend op basis van:

- de meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van de overige kosten (indexering, huur op basis van laatste stand huurcontract, servicekosten, leasecontracten, ICT - licenties, accountantskosten, etc.);
- het opleidingsbudget;
- En indien van toepassing, afschrijvingen op basis van activabestand, investering en vervangingsinvestering.

Het investeringsbudget t.b.v. het ontwikkelprogramma

De kosten die gemoeid zijn met het hiervoor genoemde ontwikkelprogramma vormen voor de jaren 2019-2020 extra lasten. In het eerste kwartaal van 2019 zal hiervoor het benodigde budget met een begrotingswijziging worden gevraagd.

De kosten ten behoeve de overhead

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt voorgeschreven dat de overheadkosten apart dienen te worden opgenomen. Tot deze kosten behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Kosten die één op één aan het primaire proces kunnen worden gekoppeld worden dus niet tot de overhead gerekend. Dat betekent dat kosten die verband houden met de volgende zaken tot de overheadkosten worden gerekend:

- Directeur;
- Teamleiders;
- Secretariaat (incl. directiesecretaris);
- Adviseurs (I&A, HRM, financiën en controlling, informatievoorziening);
- Ondersteunende PIOFACH-taken (personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting).

In ons bedrijfsplan is het uitgangspunt opgenomen dat de personele overhead maximaal 25% mag bedragen. Over de niet-formatieve overhead zijn geen uitgangspunten opgenomen in het bedrijfsplan. Momenteel is 16% procent van de loonsom personele overhead (bron: begrotingswijziging 2018). Dit percentage bevindt zich dus ruim onder het bij de start van onze organisatie vastgestelde maximum, maar is nog exclusief de PIOFACH - taken die bij de provincie Drenthe en de gemeente Emmen zijn belegd. Daarmee was de totale overhead van de RUD Drenthe in 2014 circa 27%.

Met de integrale doorlichting van onze organisatie en onze financiën is duidelijk geworden dat er te weinig capaciteit beschikbaar is binnen de formatie om de staf- en adviestaken adequaat op te pakken. Dit gaat ten koste van de mate van control en de ontwikkelkracht van de organisatie en vormt daarmee een risico voor de productie, de kwaliteit en de financiën van de organisatie. Dat betekent dat het noodzakelijk is het percentage overhead voor de toekomst nader te bepalen. Het gehanteerde maximum van 25% overhead zal in ieder geval in de jaren 2018 en 2019 worden overschreden door inzet van extra staf- en adviescapaciteit om de basis op orde te krijgen. Pas nadat de basis op orde is gebracht kan worden gezien welk overheadpercentage realistisch is. De toegenomen behoefte aan informatisering en digitalisering – die volgens de geldende BBV aan overhead moet worden toegerekend – zal daarbij nadrukkelijk in ogenschouw moeten worden genomen.

2.9 DE EXPLOITATIEBEGROTING RUD DRENTHE

	Jaarrekening 2017	Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Lasten x € 1.000				
Personeelslasten	9.812	10.628	11.172	11.563
Bedrijfsvoeringslasten	2.179	2.519	2.612	2.698
LOS	210	400	250	150
Onvoorzien	-	125	125	125
Incidentele lasten	97	-	-	-
Leges	89	173	173	173
Projecten	608	271	250	250
Totaal lasten	12.995	14.117	14.581	14.959
Ontwikkelprogramma	-	330	PM	PM
Baten x € 1.000				
Deelnemersbijdrage	12.368	13.959	14.129	14.498
Leges	125	223	223	223
Projecten	620	271	250	250
Totaal baten	13.112	14.453	14.602	14.971
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	117	7	21	12

3 DE ONZEKERHEDEN

Wij voorzien voor 2020 de volgende onzekerheden behorend bij het geschetste kader:

- Doorontwikkeling LOS kost meer doorlooptijd of vraagt om een blijvend hogere ureninzet nodig voor LOS;
- De evaluatie van de Drentse Maat geeft andere inzichten;
- De actualisatie van het locatiebestand kan effect hebben op de deelnemersbijdragen;
- Het locatiebestand LOS is eind 2019 nog niet voldoende actueel;
- Het project digitale aanlevering levert niet het gewenste efficiencyresultaat;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd na wegvallen rijks-/provinciale bijdragen voor specifieke al bestaande taken;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd bij nieuwe of uitbreiding bestaande taken;
- Uitvoering ontwikkelprogramma loopt vertraging op of kost meer inzet;
- Opleidingskosten zijn hoger dan begroot;
- Personele regelingen leiden tot hogere personeelslasten.

In de begroting zullen deze onzekerheden nader worden uitgewerkt en van beheersmaatregelen worden voorzien.

Bij de bepaling van het weerstandsvermogen is met bovenstaande risico's geen rekening gehouden. De financiële impact van deze risico's is op dit moment nog niet op geld gezet, maar kunnen substantieel zijn. Er ontbreekt voldoende inzicht en onderbouwing waarmee de risico's afdoende kunnen worden doorgerekend binnen acceptabele onzekerheidsmarges. Daarbij dient opgemerkt dat ten aanzien van deze risico's bestuurlijke keuzes mogelijk zijn. Bij het verder uitwerken en doorrekenen van de risico's zullen de mogelijke keuzes zo goed mogelijk in beeld worden gebracht. Het voorstel is om in 2019 de risico's gezamenlijk met de deelnemers te prioriteren, rekening houdende met financieel toezicht en beheersbaarheid. Met het actualiseren van het locatiebestand en de herijking van de kentallen van de Drentse Maat zal het mogelijk zijn de financiële consequenties reëler in te schatten.

Doorontwikkeling LOS kost meer doorlooptijd of vraagt om een blijvend hogere ureninzet

Als de aanbevolen herimplementatie van het zaakstelsel LOS langer duurt dan de anderhalf tot twee jaar die in het onderzoek is ingeschat, zal de grip op daarbij in te zetten uren langer uitblijven en de beperkte verantwoordingsmogelijkheden langer blijven bestaan. Daarnaast is inmiddels vastgesteld dat het bij de aanschaf veronderstelde efficiencyvoordeel (minder uren nodig) niet realistisch was omdat invoering van zaaksystemen in de praktijk juist tot meer ureninzet leidt. De omvang van die hogere ureninzet kan pas na herimplementatie worden vastgesteld en is van structurele invloed op de kentallen voor de door de RUD Drenthe te leveren producten en diensten. Daar staat overigens een hogere transparantie en een sterk verbeterd databeheer tegenover, alsmede een hogere kwaliteit van uitvoering door de verdere uniformering van processen en documenten

De evaluatie Drentse Maat geeft andere inzichten

Een herijking van de uitgangspunten van de Drentse Maat en het daarmee wijzigen van het bijbehorende huidige rekenmodel kan effecten hebben op de bepaling van de deelnemersbijdragen. Beperkend voor deze doorrekening is dat het aan het rekenmodel gekoppelde locatiebestand naar verwachting pas eind 2019 geactualiseerd is en de doorrekening op basis van dit geactualiseerde bestand niet eerder dan in 2020 kan plaatsvinden.

De actualisatie van het locatiebestand kan effect hebben op de deelnemersbijdragen

Binnen het huidige rekenmodel Drentse Maat op basis waarvan de deelnemersbijdragen zijn bepaald wordt gebruik gemaakt van het locatiebestand. Zo wordt bij de berekening uitvoering gegeven aan de doorvertaling van de in de kentallen Drentse Maat benoemde locatie-specifieke indicatoren, zoals vergunning- en meldingsplicht, de categorie van een locatie, IPPC-plicht en de Drentse prioriteit. Opschoning van het locatiebestand en actualisatie in de data betreffende deze locatiespecifieke indicatoren zal effect hebben op zowel de bepaling van de totale deelnemersbijdrage en de bijdrage per deelnemer. Tot op heden wordt hiervoor het Drentse Maat bestand van 2014 gebruikt. Binnen het project Locatiebestand op orde zal worden gedefinieerd wat onder het geactualiseerde bestand dat eind 2019 wordt opgeleverd kan worden verstaan.

Het locatiebestand LOS is eind 2019 nog niet voldoende actueel

Als de werkzaamheden behorende bij het actualiseren van het locatiebestand niet binnen 2019 kunnen worden afgerond, levert dit een (verdere) vertraging op voor de doorrekening van de deelnemersbijdragen op basis van de op de geëvalueerde en daarop aangepaste versie van de Drentse Maat (ervan uitgaande dat de koppeling met het locatiebestand nog onderdeel uitmaakt van deze herijkte versie).

Het project digitale aanlevering levert niet het gewenste efficiencyresultaat

Digitale aanlevering van informatie door onze opdrachtgevers is een randvoorwaarde om effectief en efficiënt te kunnen werken. Om de problemen die hier spelen aan te pakken wordt uitvoering gegeven aan het project digitalisering. Indien in de praktijk blijkt dat de digitale aanlevering onvoldoende wordt verbeterd, zal dit belemmerend door blijven werken bij de uitvoering van onze taken en extra tijd vergen.

Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd na wegvallen rijks-/provinciale bijdragen voor specifieke al bestaande taken

Een aantal bij de RUD Drenthe ondergebrachte taken worden niet voldaan door de betrokken gemeenten maar door de provincie Drenthe (externe veiligheid) of het rijk (EED). Voor externe veiligheid vervalt de bijdrage in 2021 en is de verwachting dat de bijdrage voor 2020 lager zal zijn dan de voorgaande jaren. Voor het onderdeel energie (EED) is vanuit het Rijk nog geen duidelijkheid gegeven, ook nog niet voor het jaar 2019. Als de financiering niet op een andere wijze wordt geregeld zal het takenpakket van de RUD Drenthe afnemen. Vooral voor de advisering van Externe Veiligheid ontstaan daardoor frictiekosten omdat sprake is van structurele bezetting binnen de formatie.

Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd bij nieuwe of uitbreiding bestaande taken

De afgelopen jaren zijn er extra taken of uitbreiding van bestaande taken geweest die ten laste zijn gebracht van de exploitatiebegroting van de RUD Drenthe. Daarmee is een deel van het financiële- en productietekort te verklaren. Het is van belang dit bij toekomstige nieuwe taken te vermijden om daarmee een solide begroting te behouden.

Uitvoering ontwikkelprogramma loopt vertraging op of kost meer inzet

Als de uitvoering van het ontwikkelprogramma vertraging oploopt, kan dat tot vertraging leiden in de productie, de verdere efficiencyverbetering, het ontwikkelen van een toekomstbestendige organisatie en het op 1 januari 2021 startklaar zijn voor de Omgevingswet. Door het gefaseerd invoeren van de ontwikkelingen wordt ernaar gestreefd dit te voorkomen.

Opleidingskosten zijn hoger dan begroot

Het ontwikkelprogramma is erop gericht om de basis op orde te brengen en de organisatie de noodzakelijke ontwikkeling te laten doorlopen, zowel voor wat betreft de bedrijfsvoering als voor wat betreft de inhoudelijke kwaliteitsontwikkeling. Dit zal gepaard gaan met ontwikkelingen die andere deskundigheid en competenties van medewerkers vragen dan nu beschikbaar is. Daartoe zal in het kader van de Strategische PersoneelsPlanning (SPP) een meerjarenperspectief worden uitgewerkt. Om onze medewerkers in staat te stellen de gewenste ontwikkelingen door te voeren en/of op te pakken is mogelijk een hoger opleidingsaanbod nodig dan binnen de begrote 2% van de loonsom valt.

Personele regelingen leiden tot hogere personeelslasten

De RUD Drenthe heeft bij de start de CAO gemeenten en de CAR/UWO van toepassing verklaard. Na aanvankelijk te zijn gestart met de personele regelingen van de gemeente Emmen zijn gaandeweg eigen regeling opgesteld. Veel van die regelingen zullen worden herijkt in het licht van de organisatie ontwikkeling die met het ontwikkelprogramma wordt ingezet. Daarnaast wordt onderzocht of een generatiepact passend is voor de RUD Drenthe. Een en ander kan mogelijk tot hogere kosten leiden.